

M. Eugene VANDENBROUCKE, hoofdpercepteur onzer telegrafen, werd heden naar huis geroepen : daar was een heer, zei men hem, die nieuws bracht over zijne dochter Alice, naar Vlissingen gevlucht. M. VANDENBROUCKE geloofde zulks, des te meer daar hij reeds een brief uit Holland had ontvangen, 't gene hij dan ook aan bureu en kennissen had verteld.

Hij ging dus naar huis en vond een gendarm wachten, die hem naar de Kommandantur leidde. Daar wilde men weten wie den brief uit Holland had medegebracht; men ondervroeg hem ook over den telefoondienst.

Toen dit spelleken een paar uren had geduurd, mocht hij voort en werd niet meer verontrust, noch in zijn geldbeugel, noch in zijne vrijheid.

Donderdag 24e December. -

EENENZEVENTIGSTE DAG DER BEZETTING

Vandaag begint de 11e week der bezetting. Geen buitengewone krijgswegingen, geen kanongebulder, doch uitermate veel karren met voorraad, kerstboomen, enz.

Deze nacht heeft het gevrozen.

Op de markt deze morgen, schier geene vleeschboeren en groenselboerinnen, nogal veel boterboerinnen. De boter geldt 3.80 tot 4 fr. De groensels : wortels, 45 c. de kilo; spruiten, 70 c. de kilo; selderij, 15 tot 20 c. het staal; paret, 10 c. het staal; koolen, 30 c. stuk; 't waren dan nog kleine, en half "verwaaid".

Voortaan zijn er 3 bureelen voor de noodlijdenden, die geen onderstand bekomen in Volksbond, Help U Zelf, Noordstar of Openbare Weldadigheid of van het bureel van Mariakerke, n.l. voor de nrs 1 tot 500 in het oud koninklijk paleis, 69 Langestraat; voor de nrs 501 tot 1000, in het Hôtel Fontaine, in dezelfde straat en voor de overige nummers en de nieuwe inschrijvingen, in het oud huis Elleboudt, Kerkstraat.

Rond den noon militaire concerten, het eene op de Groote Markt door de mariniers, het ander op de Leopoldslaan door een muziek van grijze vesten.

Deze noon braken duitsche officieren nogmaals in het huis van M. Ch. VAN ISEGHEM, in de Kapellestraat.

Een weinig voorbij de wijk "Boterput" (Frère Orbanstraat) hing deze noon een duitsche vastliggende luchtbal.

Deze noon stonden aan het Pensionnaat van het Koninklijk Atheneum thans herdoopt in "Lazarett nr IV", 7 mitraljeuzen. Voorwaar, de duitschers maken geen, o neen, geen misbruik van het Roode Kruis !

Rond 11 ure vloog eene "taube" boven de stad.

Rond 3 ure komt een vliegtuig der Bondgenoten over de stad gevlogen : zooals gewoonte wordt er vruchteloos op geschoten.

Heden kwamen per tram uit Holland 500 zakken bloem toe. Deze bloem zal, vanaf toekomstige week, verdeeld worden tusschen de bakkers, die 20 % bloem in het brood zullen moeten doen.

Rond 4 1/2 ure werden, van den kant van Leffinghe, een 200tal koeien de stad binnengebracht en naar het slachthuis geleid.

* * *

Heden werd door het Onderstandskomitee voor Noodlijdenden volgende omzendbrief naar de bakkers gestuurd :

Oostende, 23 dec 1914.

Mijnheer,

Daar de toegang in het Atheneum voor de burgerbevolking niet meer vrij en toegankelijk is, wordt gij vriendelijk verzocht uwe broodkaarten en facturen te willen inbrengen van af Zondag, den 27 December, en vervolgens iedern Zondag, bij G. SCHELLINCK, Boldershof, Rogierslaan.

Nogmaals drukken wij er op dat de kaarten moeten twee gelijke stempels dragen om geldig te zijn, een in de voorzijde en een op de achterzijde.

Hier moet gezegd worden dat de kaarten met de stempels A.B.C. en Lefèvre eenerzijds en A.B.C. en Lefèvre anderzijds eene zelfde soort uitmaken en dus in een pakje moeten verbonden worden.

De soorten geldige kaarten zijn dus met de stempels :

- 1° A. Camerlynck,
- 2° Help U zelf,
- 3° De Noordstar, Veldstraat, 31,
- 4° Vandycke,
- 5° A.B.C. en Lefèvre
- 6° Weldadigheid

Voor deze laatste soort kaarten (Weldadigheid) moet eene afzonderlijke factuur gemaakt worden. zij mogen overgegeven worden alle dagen aan den heer PEDE, Armbestuur, Schipperstraat. Zij zullen maandelijks betaald worden.

De andere vijf soorten moeten op eene zelfde factuur staan en op de volgende wijze geschikt worden :

A. Geheel kaarten

1° A. Camerlynck	zooveel
2° Help U zelf	zooveel

B. Halve kaarten

1° A. Camerlynck	zooveel
enz., enz.	

Deze scheiding en schikking worden streng vereischt, opdat de facturen kunnen aangenomen worden.

De prijs van het brood blijft 0,30 fr. per kg., als 't mogelijk is.

De brooden moeten degelijk hun gewicht hebben en van goede hoedanigheid zijn.

De Voorzitter
G. VERHAEGHE

De Secretaris
L. DE MAECKER

De Ondervoorzitter
A. CAMERLYNCK

* * *

Assignaten,
Veel dukaten
En... nog meer plakaten,

zoo staat er in 't liedje, goed op Oostende toepasselijk, want assignaten, men ziet schier niets anders meer dan oostensche bankbriefjes; de Duitschers kosten ons veel dukaten en zij geven ons nog meer plakaten.

Vandaag kregen wij er nogmaals een, in de drie talen :

BERICHT

Ter gelegenheid van den grooten brand van de Sporttentoonstelling, op 21 December, verspreidde zich onder het publiek het gerucht dat Duitsche Matrozen, die met verbrand gezicht uit het gebouw liepen, denzelfden veroorzaakt hadden.

Dit gerucht is valsch.

De dader is een inwoner dezer stad. Het is bewezen door twee getuigen, burgerlijke personen, dat de brand ontstaan is door het moedwillig ontsteken van poeder. De dader legde er de bekentenis van af in de Commandantuur in tegenwoordigheid van den Hoofdpolicie-Commissaris. Hij is desvolgens wegens onvrijwillige brandstichting en lichamelijke verwondingen aangehouden.

Oostende, den 22 December 1914.

De Stadskommandant,
get. BITTINGER
Kapitänleutnant

* * *

KERSTAVOND ONDER DE DUITSCHERS

Gister avond werd de Z.E.H. Deken verwittigd dat de Duitschers heden en morgen diensten zouden inrichten in de HH. Petrus en Pauluskerk. Heden van 3 tot 4 ure (b. tijd) zouden de protestanten, ja gij leest wel: de protestanten, in eenen katholieken tempel, zouden de protestanten dienst houden - en daarna van 4 tot 5 ure roomsche-katholieke dienst. Morgen van 9 tot 10 ure moet de kerk ter beschikking zijn der Duitschers om eenen protestantschen dienst te houden.

Om 8 ure zal eenen Duitsche militaire mis plaats hebben in de kerk van den H. Joseph.

Deze morgen brachten de Duitschers twee groote kerstboomen in de kerk : zij plaatsten ze in het hoogkoor, van weersijden de Communiebank. Het H. Sakrament was in tijds weggedaan.

Weinig of geen menschen waren op de hoogte van den eisch der Duitschers. Ook waren de menschen, die zich rond 3 ure ter kerke begaven, niet weinig verwonderd hen den toegang door den koster, den stoeltjeszetter en den vuurstoker der kerk, verboden te zien : ruim 1500 Duitschers, immers, zaten reeds in de kerk te luisteren naar den preek van eenen protestantschen dominé. De preek en eenige ceremoniën duurden tot rond 4 ure - en dan was het de beurt aan de katholieke Duitschers : de lichten der kerstboomen werden ontstoken en pater SEELER, (Duitsche jesuïet, die samen met pater LAUWERN, eenen oostenrijkschen jesuïet, voor de zielsbelangen der Duitsche soldaten zorgt) hield voor de soldaten die schier gansch de middenbeuk vulden, een sermoen over "Weihnachten" (Kerstdag). Ondertusschen hoorde de geestelijkheid der parochie, die zooals men wel denken kan, uit de kerk was gebleven zoolang ze ontheiligd was door de tegenwoordigheid der ketters, biecht. Om 5 ure had de laatste Duitscher den tempel verlaten en konden de geloovigen

gerust bidden zonder door de zware stappen der overweldigers gestoord te worden !

* * *

De Duitschers hebben overal in stad groote aankopen gedaan in 't vooruitzicht van "Weihnachten", - dat voor schier allen enkel en alleen eene buikzielmis verbeeldt ! Groote banketten zullen plaats hebben in het "Palace Hôtel", in den Kursaal, in het "Hotel de la Couronne", en andere gasthoven door de groote snoeken bezocht - ook smulpartijen zijn ingericht in het "Hôtel de l'Etoile", in het koffijhuis "Chez Antoine", Kerkstraat, vroeger bewoond door den Duitscher APPEL, enz. enz., maar daar is het maar voor het klein garnaal !

Overal waar Duitschers zijn, werden kerstboomen gevoerd, ja tot zelfs in den Kommandantur - waar men sedert een drietal dagen uiterst zuur kijkt - staat een schoone kerstboom.

De kerstboom - het zinnebeeld bij de Noordervolken van de komst des Zaligmakers, dus van den Prins der Vrede - maakt de Duitschers niet vriendelijker... wel integendeel : Mev. MESTDAGH, die den grooten vischwinkel JANSSENE en MESTDAGH, in de Weststraat openhoudt, ondervond dit zelf :

Duitsche soldaten kwamen met een rekwisitiebon, om 50 kilos droge noten. Daar zij zulke groote hoeveelheden niet in huis had, vroegen ze chocolade in plaats der ontbrekende kilos. Ze gaf hen de gevraagde pakken. 20 minuten nadien kwam een onderofficier 25 kilos chocolade opeischen. Zij antwoordde dat zij er geene meer had, daar zij al de pakken zooeven kwam af te geven. "So, luidde het antwoord, dan zullen we gansch het huis afzoeken en u door den kop branden indien wij een enkel pak vinden. - "'t Is wel, weersprak zij, ik zal achter mijnen toog blijven !" Dit antwoord onthutste volkomen onze vriendelijke Duitscher die zijn sporen doende rinkelen, het huis verliet.

Vrijdag 25e December. -

HOOGDAG VAN KERSTMIS

TWEEENZEVENTIGSTE DAG DER BEZETTING

Tusschen 8 1/2 en 10 ure kwamen veel gekwetsten toe uit de richting van Middelkerke, alsook een tram van 18 waggons vol met gekwetsten.

Rond 11 ure vliegt een vliegenier der Bondgenoten over de stad; er wordt hevig op geschoten.

Tusschen 10 en 11 ure werden, op het kerkhof, 14 Duitschers en 2 Franschen ter aarde besteld. Een protestantsche dominé hield een preek, die op zeker oogenblik onderbroken werd door het geschut op het vliegtuig, waarvan hiervoren spraak, gericht.

Rond 2 ure kwam nog een volle tram met gekwetsten de stad in.

* * *

Om 9 ure had in de HH. Petrus en Pauluskerk, eenen protestantschen dienst plaats. Om 11 1/4 ure, eenen Roomsch-katholieken dienst in de S. Jozefskerk.

De stad krioelde deze namiddag van duitschers; veel soldaten stonden te luisteren naar het concert om 3 ure op de markt, terwijl anderen zich in de herbergen verspreiden.

Zaterdag 26e December.-

DRIENZEVENTIGSTE DAG DER BEZETTING

Gansch de dag hadden wij hevig kanonvuur. Rond 12 ure vliegen vier vliegtuigen der Bondgenoten over de stad. Rond 3 1/2 ure kwam een tram van 7 waggons met gekwetsten, uit de richting van Nieupoort.

Deze morgen waren de duitschers ieverig bezig, op de Keizerskaai, met hunne waggons met geschenken te lossen.

Deze morgen ook werd de wijnkelder van M. Aug. HAMMAN, volksvertegenwoordiger en gemeenteraadslid, geplunderd.

De konsuls kregen heden bevel de vlaggen hunner wederzijdsche landen in te trekken.

200 soldaten nemen bezit van het klooster der Zusters van de Vuurtorenwijk.

Deze namiddag had in de S. Jozefskerk eenen protestantschen eeredienst plaats.

* * *

Heden werd in de S. Jozefskerk gedoopt het meisje Elisabeth ROSSEEL, dochterken van Pieter ROSSEEL, bakker te Lombartzyde en van zijne vrouw Herminie GOVAERT, op 25 Oktober 11. geboren in den kelder der woning harer ouders; deze waren daar gevlucht om te ontsnappen aan het gevaar der houwitsers. In dien kelder zaten een 50tal mensen - 't wichtje werd verzekerd door Rosalie GOVAERT, hare moei. Samen met de andere mensen van Lombartzyde en van Middelkerke, kwamen Pieter ROSSEEL zijne vrouw en zijne familie verleden Woensdag naar Oostende.

Het is E.H. Julien DERYCKE, onderpastor op S. Jozef, die het kindeken doopte : peter was Karel BERTELOOT en meter, Rosalie GOVAERT, voornoemd.

DE HAVEN VAN OOSTENDE OMSTREEKS 1968

Havengeul met de pakketboten "Prince Philippe", "Koningin Elisabeth" en "Roi Leopold III".
Vooraan de "Zeetijger", een lichter van de Zeemacht en de "Zeeleeuw".

Zicht van de visserskreek, gedempt in 1969.
Links het Car-Ferrystation, rechts het Zeewezengebouw aan de Natiënkaai.